

**TŘETÍ ZPRÁVA O PLNĚNÍ EVROPSKÉHO ZÁKONÍKU
SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ**

ODDÍL I.

Seznam právních předpisů:

Beze změny.

Část II – Zdravotní péče

- zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon), ve znění pozdějších předpisů

Část III – Dávky v nemoci

- zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 31/1993 Sb., o posuzování dočasné pracovní neschopnosti pro účely sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění
- vyhláška č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech

Část IV – Dávky v nezaměstnanosti

- zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (s účinností od 1. 10. 2004) – viz. příloha

Část V – Starobní důchod

- zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
-

Část VII – Rodinné dávky

- zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů

Část VIII – Dávky v mateřství

- zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Část IX – Invalidní důchod

- zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Část X – Dávky pozůstalých

- zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

ODDÍL II.

Aplikace Zákoníku

Beze změny - Čl.10 Ústavy ČR stanoví, že vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.

Článek 2 – přijatá ustanovení

Beze změny - Česká republika přijala povinnosti vyplývající z následujících částí:

- Část II - Zdravotní péče
- Část III - Dávky v nemoci
- Část IV - Dávky v nezaměstnanosti
- Část V - Starobní důchod
- Část VII - Rodinné dávky
- Část VIII - Dávky v mateřství
- Část IX - Invalidní důchod
- Část X - Dávky pozůstalých

Článek 6 – Soustavy dobrovolného pojištění

Beze změny - ve zprávě není brána v úvahu ochrana vyplývající z dobrovolného pojištění.

Části XI – XII

Otázky k článkům 65 až 68 jsou zodpovězeny v rámci příslušné části formuláře.

Obecné poznámky týkající se výpočtů dávek:

Uvádíme aktualizované údaje:

V roce 2004 byla průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka **18 717 Kč** a podle výsledků šetření mělo 55,8 % zaměstnanců mzdu nižší než je uvedená částka.

Příjem kvalifikovaného dělníka odpovídá mzdě soustružníka kovů – seřizovač a obsluha - podle KZAM 72231.

Beze změny zůstává, že Informační systém o ceně práce je výběrové statistické šetření Ministerstva práce a sociálních věcí, které je každoročně zařazováno do programu statistických zjišťování ČSÚ a jako mzdové šetření se čtvrtletní periodicitou monitoruje mzdovou úroveň jednotlivých profesí v České republice podle klasifikace zaměstnání KZAM. U jednotlivých zaměstnanců vybraných ekonomických subjektů se zjišťuje v jednotlivých čtvrtletích průměrný hodinový výdělek, vypočtený pro náhrady mzdy pro pracovní pohotovost a o

průměrném výdělku. Šetření umožňuje sledovat i výši a strukturu měsíční hrubé mzdy, která ukazuje průměrnou mzdovou úroveň v období od počátku roku do konce aktuálního kalendářního čtvrtletí.

Vzhledem k tomu, že v ČR sociální dávky nepodléhají dani (s výjimkou částek důchodů přesahujících 162 tisíc Kč za rok, které jsou zahrnovány do základu daně z příjmu), a neodvádí se z nich pojistné na zdravotní ani sociální pojištění, je možné počítat podíly dávek k čisté mzdě. Čistá mzda kvalifikovaného dělníka se závislou manželkou a dvěma dětmi v roce 2004 činila 15 551 Kč /přídavky na dvě děti činily ve sledovaném období 1 342 Kč/ - průměrný měsíční čistý výdělek kvalifikovaného dělníka v roce 2004 činil 14 171 Kč.

- Míra dávek se neliší mezi regiony (nevyužívá se odstavec 8 čl. 65).
- Průměrný meziroční index cenové inflace v roce 2004 byl 102,8 %
- Meziroční index průměrné nominální mzdy v národním hospodářství představoval 106,6 %

Článek 69 – Právo na odvolání

Beze změny.

I podle nové právní úpravy rozhoduje o nároku na podporu v nezaměstnanosti úřad práce ve správním řízení. Proti rozhodnutí ve správním řízení může být podán návrh na jeho přezkoumání krajskému soudu.

Článek 70 – Náklady na dávky

1.

- Beze změny zůstává, že náklady na poskytované **dávky v nezaměstnanosti** jsou hrazeny z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti vybírá společně s pojistným na důchodové zabezpečení Česká správa sociálního zabezpečení od poplatníků (zaměstnanců prostřednictvím zaměstnavatelů a zaměstnavatelů). Příspěvek je odváděn do státního rozpočtu a zpětně ze státního rozpočtu jsou náklady na dávky v nezaměstnanosti zahrnuty do rozpočtové kapitoly MPSV a jeho prostřednictvím distribuovány na jednotlivé úřady práce.
- Beze změny zůstává, že náklady na poskytované **důchody a dávky v nemoci** jsou hrazeny z pojistného na sociální zabezpečení, které je součástí státního rozpočtu. Ustanovení § 7 zákona č. 589/1992 Sb. stanoví sazby pojistného z vyměřovacího základu, které činí u organizace 26 % (z toho 3,3 % na nemocenské pojištění, - 21,5 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti) - u zaměstnanců 8 % (z toho 1,1 % na nemocenské pojištění, 6,5 % na důchodové pojištění a 0,4 % na státní politiku zaměstnanosti).
- Beze změny zůstává, že podle § 1 zákona č.117/1995 Sb., jsou dávky státní sociální podpory (**rodinné dávky**) vypláceny ze státního rozpočtu České republiky. Příjmy státního rozpočtu tvoří daně – z příjmů fyzických a právnických osob, z obratu a řada dalších daní, správní poplatky, pokuty a celá řada dalších položek. Výše daní nijak nesouvisí s nárokem a výší dávek státní sociální podpory.

2. Beze změny - není aplikován.

3. Aktualizované údaje

Celkové příjmy za rok 2004

- důchodové pojištění.....236 033 mil. Kč
- nemocenské pojištění .....35 738 mil. Kč
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti... .13 474 mil. Kč

Celkové výdaje za rok 2004

- důchodové pojištění.....226 883 mil. Kč¹
- nemocenské pojištění .....29 563 mil. Kč
- na výplatu dávek hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti ... 7 338 400 tis. Kč²

Článek 71

Beze změny - není aplikován.

Článek 74

Aktualizované údaje – průměr za rok 2004

Celkový počet důchodově pojištěných zaměstnanců ..... 4 040 412 sob

OSVČ důchodově pojištěné	726 604 osob.
z toho nemocensky pojištěné	278 710osob

ODDÍL III.

Beze změny

¹ Zdroj – Bilance dávkových výdajů ČSSZ (čisté výdaje bez záloh)

² Zdroj – Státní závěrečný účet (částka včetně převodu ve prospěch rezervního fondu ve výši 308 353 tis. Kč)

ODDÍL IV.

Beze změny.

ODDÍL V.

Beze změny

ČÁST II – ZDRAVOTNÍ PÉČE

Článek 7 a 8

Beze změny

Článek 9

Okruh chráněných osob podle znění zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se nezměnil (okruh chráněných osob zahrnuje všechny osoby s trvalým pobytem na území České republiky nebo osoby, které na území České republiky trvalý pobyt nemají, ale jsou zaměstnány u zaměstnavatele, který má na území České republiky své sídlo (§ 2 zákona č. 48/1997 Sb.). Po vstupu ČR do Evropské unie však mají do systému českého veřejného zdravotního pojištění přístup všichni občané členských států EU, kterým tento nárok vyplývá z uplatnění komunitárního práva.

Aktualizované údaje

- A. Počet chráněných obyvatel: 10 220 577 (rok 2004)
- B. Počet obyvatel: 10 220 577 (rok 2004)
- C. 100%

Článek 10

Aktualizováno:

Doplněno: Ze zdravotního pojištění se hradí také léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely, individuálně připravované léčivé přípravky, radiofarmaka a transfúzní přípravky.

K stomatologické péči jsme dosud uvedli:

Výkony (=práce) stomatologů jsou plně hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. V každé skupině stomatologických výrobků (protetika, zubní výplně, rovnátka atd.) existuje alespoň jeden, který je plně hrazen z veřejného zdravotního pojištění. Při použití jiného materiálu hradí pojištěnec rozdíl mezi zákonem stanovenou základní úhradou a skutečnou cenou výrobku.

Dochází k následující změně v případě stomatologické péče: při použití jiného materiálu nebo jiného pracovního postupu, než který je uveden v seznamu výkonů, platí pacient provedený výkon plně.

Článek 11

Beze změny

Článek 12

Beze změny

ČÁST III – DÁVKY V NEMOCI

Článek 13 a 14

Beze změny.

Článek 15

Česká republika se odvolává na ustanovení čl. 15 písm. a) Evropského zákoníku sociálního zabezpečení (EZSZ).

Aktualizováno:

Počet chráněných zaměstnanců: 4 040 tisíc

Počet chráněných osob samostatně výdělečně činných : 279 tisíc.

Článek 16

A. Česká republika se odvolává na ustanovení čl. 65 EZSZ.

Hlava I

Uvádíme aktualizované údaje

A. – pravidla pro výpočet nemocenského:

1. Rozhodné období: 12 kalendářních měsíců, které předchází vzniku pracovní neschopnosti.
2. Denní vyměřovací základ: započitatelný příjem dělený počtem kalendářních dnů rozhodného období (některé dny se nezahrnují, aby nedocházelo k neodůvodněnému rozmělnění vyměřovacího základu např. dny poskytování nemocenského).
3. Započitatelný příjem: veškerý příjem podléhající odvodu z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti zúčtovaný zaměstnanci v rozhodném období.
4. Redukce denního vyměřovacího základu: za dobu prvních 14ti dnů pracovní neschopnosti se z částky do první redukční hranice počítá 90%, z částky mezi první a druhou redukční hranicí se počítá 60% a k částce nad druhou redukční hranicí se nepřihlíží. Od 15. dne pracovní neschopnosti se částka do první redukční hranice

počítá celá, z částky mezi první a druhou redukční hranicí se počítá 60% a k částce nad druhou redukční hranicí se nepřihlíží.

5. V roce 2004 a 2005 je první redukční hranice 480 Kč a druhá redukční hranice 690 Kč.
6. Denní dávka se stanoví sazbou 25% z denního vyměřovacího základu pro 1. až 3. den pracovní neschopnosti a sazbou 69% z denního vyměřovacího základu pro 4. a další dny pracovní neschopnosti.
7. Dávka nemocenského je násobkem denní dávky a počtu kalendářních dnů trvání pracovní neschopnosti.

B.

Pro hodnocení požadované úrovně nemocenského se postupuje podle článku 65 odstavec 6 bod b) EZSZ. V ČR je nemocensky zabezpečeno ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Pojištění osob samostatně výdělečně činných je dobrovolné.

C.

V roce 2004 byla průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka 18 717 Kč (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha).

Hlava II

Uvádíme aktualizované údaje

D - G Výpočet podílu pro hodnocení úrovně nemocenského

- Používá se hrubá mzda kvalifikovaného dělníka (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha) v roce 2004, tj. 18 717 Kč.
- Hrubá mzda ze zaměstnání: 18 717 Kč, z toho čistá mzda (poplatník, závislá manželka a dvě děti) je 15 551 Kč.
- Denní vyměřovací základ pro výpočet nemocenského (DVZ): podíl roční mzdy a počtu dnů v roce: $18\,717\text{ Kč} \cdot 12 / 366 = 614\text{ Kč}$.
- Denní vyměřovací základ se redukuje: (první redukční hranice je 480 Kč a druhá 690 Kč)
 DVZ_1 pro prvních 14 dnů nemoci: $480 \cdot 90\% + (614 - 480) \cdot 60\% = 513\text{ Kč}$,
 DVZ_2 od 15. dne: $480 + (614 - 480) \cdot 60\% = 561\text{ Kč}$.
- Denní dávka nemocenského:
1. - 3. den je 25% DVZ_1 ; tj. $25\% \cdot 513 = 129\text{ Kč}$,
4. -14. den je 69% DVZ_1 ; tj. $69\% \cdot 513 = 354\text{ Kč}$;
od 15. dne je 69% DVZ_2 ; tj. $69\% \cdot 561 = 388\text{ Kč}$.
- **Měsíční výše nemocenského:** $3 \cdot 129 + 11 \cdot 354 + 16 \cdot 388 = 10\,489\text{ Kč}$.
- Výše **přídavků na 2 děti** ve věku 9 let a 14 let: 615 Kč a 727 Kč = 1 342 Kč.
- Nemocenské a přídavky na dvě děti: $10\,489 + 1\,342 = 11\,831\text{ Kč}$.
- Příjem před pojistnou událostí: $15\,551 + 1\,342 = 16\,893\text{ Kč}$.
- **Podíl příjmů** po pojistné události (nemocenské a přídavky na dvě děti) a příjmů před pojistnou událostí (čistá mzda a přídavky na dvě děti): $11\,831 / 16\,893 = 70\%$.

Mzda v Kč měsíčně		Přídavky na 2 děti v Kč měs.	Nemocenské v Kč měs.	Podíl nemocenské / mzda v % *)	
hrubá	čistá			hrubá	čistá
18 717	15 551	1 342	10 489	59,0	70,0

*) včetně přídavků na 2 děti

EZSZ požaduje podíl příjmů nemocenského k předchozím příjmům pojištěnce 45%. Požadovanou úroveň ČR plní v případě podílu nemocenského k hrubé i k čisté mzdě.

B. Beze změny - neaplikován.

C. Beze změny - formulace § 15 zákona o nemocenském pojištění zaměstnanců stanoví nárok zaměstnance na dávku v nemoci bez ohledu na jeho majetkové poměry.

Článek 17

Beze změny

Článek 18

Beze změny

ČÁST IV – DÁVKY V NEZAMĚŠTNANOSTI

Článek 19 a 20

Aktualizace:

V referenčním období (1. červenec 2004 až 30. červen 2005) došlo ke změně právní úpravy. Do 30. září 2004 platil zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a o působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Pro toto období platí informace uvedené v předchozích dvou zprávách.

Dne 1. října 2004 nabyl účinnosti nový zákon o zaměstnanosti, zákon č. 435/2004 Sb. Pro novou právní úpravu platí dále uvedené informace.

Článek 20:

Podpora v nezaměstnanosti náleží osobě, která

- ➤ je uchazečem o zaměstnání (není v pracovním nebo služebním poměru, není osobou samostatně výdělečně činnou, není osobou, která se soustavně připravuje na budoucí povolání, nevykonává další činnosti, které jsou překážkou pro zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání podle § 25 odst. 1),
- ➤ splní podmínku nároku na podporu v nezaměstnanosti, kterou je výkon zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti zakládající povinnost odvádět pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti po dobu alespoň 12 měsíců v rozhodném období (3 roky před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání),
- ➤ požádá úřad práce o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti,
- ➤ není poživatelem starobního důchodu.

Při splnění výše uvedených podmínek podpora v nezaměstnanosti náleží ode dne podání žádosti o tuto dávku. (Není již stanovena doba 7dnů pro zprostředkování zaměstnání, po jejímž uplynutí bylo teprve rozhodováno o nároku na tuto dávku.)

Článek 21

Aktualizace:

A. Česká republika odkazuje na písm. a).

B. Do okruhu chráněných osob (zabezpečených dávkami v nezaměstnanosti) patří všechny osoby, které splňují podmínky nároku na dávky stanovené zákonem č. 435/2004 Sb. (viz informace k článku 20).

Článek 22

A. Česká republika odkazuje na čl. 21 písm. a) Evropského zákoníku sociálního zabezpečení,

výpočet bude prováděn podle článku 65.

A. Beze změny

Hlava I

Hlava II

D. až G.

Uvádíme aktualizované údaje:

Výše podpory v nezaměstnanosti se stanoví procentní sazbou z průměrného měsíčního čistého výdělku, kterého uchazeč o zaměstnání dosáhl v posledním zaměstnání (při výkonu samostatné výdělečné činnosti z vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění). Procentní sazba činí v prvních 3 měsících nezaměstnanosti 50%, v dalších měsících 45% průměrného čistého měsíčního výdělku z posledního zaměstnání. Je stanovena maximální možná výše podpory v nezaměstnanosti, a to 2,5 násobek částky životního minima, v současné době činí maximální výše této dávky 10 750 Kč měsíčně.

Podpora v nezaměstnanosti náleží uchazeči o zaměstnání vždy, pokud splňuje zákonem stanovené podmínky (bez ohledu na majetkové poměry).

Výpočet :

Průměrný čistý měsíční výdělek kvalifikovaného dělníka činil 15 551 Kč, přídavky na 2 děti celkem 1340 Kč, předchozí příjem včetně přídaveků na děti činil 16 891 Kč.

Výše dávky typického kvalifikovaného dělníka při prvních třech měsících nezaměstnanosti

Výše podpory (50% prům. předch. příjmu) /z čisté mzdy/	Přídavky na děti	Příjem celkem	% z původního výdělku zvýšeného o přídavky na děti
7776 Kč	1340 Kč	9 116 č	58,62 %

Výše dávky typického kvalifikovaného dělníka v následujících třech měsících nezaměstnanosti **do 30.9.2004**

Výše podpory (40% prům. předch. Příjmu)	Přídavky na děti	Příjem celkem	% z původního výdělku zvýšeného o přídavky na děti
6220 Kč	1340 Kč	7 560 Kč	48,61 %

Výše dávky typického kvalifikovaného dělníka v **následujících 3 měsících** (u uchazečů o zaměstnání nad 50 let věku v následujících 6 nebo 9 měsících) nezaměstnanosti **od 1.10.2004**

Výše podpory (45% prům. předch. Příjmu)	Přídavky na děti	Příjem celkem	% z původního výdělku zvýšeného o přídavky na děti
6 998 Kč	1340 Kč	8 338 Kč	53,61 %

B. Neaplikován.

C. Odpovědnost státu za poskytování dávek v nezaměstnanosti je absolutní. Podpora v nezaměstnanosti náleží uchazeči o zaměstnání vždy, pokud splňuje zákonem stanovené podmínky (bez ohledu na majetkové poměry).

Článek 23

Aktualizace:

Vznik nároku na podporu v nezaměstnanosti je i podle nové úpravy vázán na splnění podmínky potřebné doby zaměstnání. Podpora v nezaměstnanosti náleží osobě, která vykonávala v rozhodném období (3 roky před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání) zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činnost zakládající povinnost odvádět pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti v délce alespoň 12 měsíců.

Podpora v nezaměstnanosti náleží také v případech, kdy v rozhodném období osoba vykonávala činnosti, které jsou považovány za náhradní dobu zaměstnání (příprava osoby se zdravotním postižením k práci, pobírání plného invalidního důchodu, výkon vojenské základní služby, výkon civilní služby, osobní péče o dítě ve věku do 4 let a další doby uvedené v § 41 odst. 3). V případech, kdy osoba splní podmínku doby zaměstnání náhradní

dobou zaměstnání, je výše podpory v nezaměstnanosti stanovena procentní sazbou z částky životního minima platného pro jednotlivého občana staršího 26 let věku.

U osob, které se staly nezaměstnanými v období posledních 3 let opakovaně, je i podle nové právní úpravy zkoumáno, zda tento uchazeč o zaměstnání v předchozí evidenci vyčerpal celou podpůrčí dobu či nikoliv.

- ➤ Uchazeč o zaměstnání, který v předchozí evidenci zcela vyčerpal podpůrčí dobu, musí pro vznik nároku na podporu v nezaměstnanosti vykonávat zaměstnání (samostatnou výdělečnou činnost) v délce nejméně 6 měsíců, současně musí být splněna podmínka celkové doby předchozího zaměstnání (12 měsíců v posledních třech letech).
- ➤ Uchazeč o zaměstnání, který v předchozí evidenci nevyčerpal celou podpůrčí dobu, má nárok na podporu v nezaměstnanosti po zbývající část podpůrčí doby. Pokud však v období před opětovným zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání nastoupil do zaměstnání (vykonával výdělečnou činnost) po dobu alespoň 3 měsíců, má nárok na podporu v nezaměstnanosti po celou podpůrčí dobu. Současně musí být splněna podmínka celkové doby předchozího zaměstnání (12 měsíců v posledních třech letech).

Článek 24

Aktualizace:

- Doba poskytování dávek v nezaměstnanosti (podpůrčí doba) činí 6 měsíců u osob do 50 let věku,
- ➤ u osob od 50 do 55 let věku činí 9 měsíců,
- ➤ u osob nad 55 let věku činí 12 měsíců.

Podmínkou pro poskytování podpory v nezaměstnanosti po dobu 9 měsíců je celková doba účasti na důchodovém pojištění v délce alespoň 25 roků a pro poskytování podpory v nezaměstnanosti v délce 12 měsíců je potřebná celková doba účasti na důchodovém pojištění alespoň 30 roků. Nedoloží-li osoba splnění podmínky celkové doby účasti na důchodovém pojištění ve stanovené délce, podpora v nezaměstnanosti je vyplácena jen po dobu 6 měsíců.

Čekací doba není podle nového zákona o zaměstnanosti stanovena. Dávka náleží uchazeči o zaměstnání při splnění stanovených podmínek ode dne podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti.

Pro sezónní pracovníky platí obecný režim poskytování dávek.

K pozastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti dochází z důvodu

- ➤ poskytování starobního důchodu,
- ➤ poskytování dávek nemocenského pojištění.
- ➤ po dobu vazby.

Podpora v nezaměstnanosti se neposkytuje do ciziny.

ČÁST V – STAROBNÍ DŮCHOD

Článek 25 a 26

Uvádíme aktualizované údaje

Důchodový věk je stanoven v § 32 zákona č. 155/1995 Sb.. V roce 2005 činí důchodový věk u mužů 61 let a 6 měsíců, u bezdětných žen 59 let a 8 měsíců, u žen, které vychovaly jedno dítě 58 let a 8 měsíců, u žen, které vychovaly dvě děti 57 let a 8 měsíců, u žen které vychovaly 3 a 4 děti 56 let a 8 měsíců a u žen, které vychovaly 5 a více dětí 55 let a 8 měsíců. Důchodový věk se postupně zvyšuje každý rok o 2 měsíce u mužů a 4 měsíce u žen tak, až dosáhne 63 let pro muže a bezdětné ženy, pro ženy, které vychovaly jedno dítě 62 let, pro ženy, které vychovaly dvě děti 61 let, pro ženy, které vychovaly 3 a 4 děti 60 let a pro ženy, které vychovaly 5 a více dětí 59 let.

Souběh starobního důchodu (ne předčasného) s výdělečnou činností je možný za předpokladu uzavření pracovní smlouvy na dobu maximálně jednoho roku.

Článek 27

- A. Beze změny zůstává, že okruh chráněných osob zahrnuje osoby uvedené v písmenu a) a činí více než 50%.
- B. Beze změny zůstává také, že okruh chráněných osob zahrnuje i skupiny uvedené pod písmenem b). Chráněnými osobami jsou osoby, které jsou nebo byly účastny důchodového pojištění. Účast na důchodovém pojištění je povinná. Povinně pojištěny jsou osoby ekonomicky činné, a to jak osoby v závislé činnosti, tak osoby samostatně výdělečně činné. Ze zákona jsou bez placení pojistného důchodově pojištěny, a tudíž chráněny, i další skupiny obyvatelstva, např. studenti, vojáci v základní službě, ženy pečující o dítě ve věku do čtyř let.
- C. Aktualizované údaje - počet chráněných zaměstnanců: 4 040tisíc
OSVČ důchodově pojištěné: 727 tis.

Článek 28

- A. Beze změny - dávkou je opakující se platba vypočtená podle písm. a) tohoto článku. Dávka se počítá podle článku 65 EZSZ, kde se vychází ze mzdy kvalifikovaného dělníka.

Hlava I

Uvádíme aktualizované údaje

A – pravidla pro výpočet starobního důchodu

Důchod se skládá ze dvou složek:

Základní výměra: činí 1400 Kč měsíčně.

Procentní výměra: závisí na výši výdělku (vypočítává se z výpočtového základu) a počtu let pojištění. Pro starobní důchod činí 1,5% výpočtového základu za každý rok pojištění. Výpočtový základ se stanoví podle průměru z indexovaných hrubých výdělků (výdělků se indexují v relaci k růstu průměrných mezd v národním hospodářství) za období od roku 1986 do roku předcházejícího vzniku nároku na důchod. Pro stanovení výpočtového základu se tento průměr („osobní vyměřovací základ“) redukuje tak, že z částky mezi první a druhou redukční hranicí se započte jen 30% a z částky nad druhou redukční hranicí se započte jen 10%.

V roce 2005 jsou redukční hranice 8 400 Kč a 20 500 Kč (každoročně jsou zvyšovány v závislosti na růstu mezd).

B. Pro hodnocení požadované úrovně starobního důchodu se postupuje podle článku 65 odstavec 6 bod b) EZSZ. V ČR je důchodově zabezpečeno ekonomicky aktivní obyvatelstvo.

C. V roce 2004 byla průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka 18 717 Kč (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha).

Vzhledem k tomu, že se v ČR sociální dávky v převážné většině nedaní (u důchodů pouze částka přesahující 162 tis. Kč ročně – tj. cca 0,2% případů) a neodvádí se z nich pojistné na zdravotní ani sociální pojištění, je možné počítat podíly dávek k čisté mzdě.

Hlava III

Uvádíme aktualizované údaje

D.– G.

Výpočet podílu pro hodnocení výše starobního důchodu:

- Používá se hrubá mzda kvalifikovaného dělníka (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha) v roce 2004, tj. 18 717 Kč.
- Z hrubé mzdy 18 717 Kč je **čistá mzda** pro poplatníka se závislou manželkou **14 551 Kč**.
- Osobní vyměřovací základ (18 717 Kč) se redukuje $8\,400 + (18\,717 - 8\,400) \cdot 30\% = 11\,496$ Kč.
- Procentní výměra za třicet let pojištění je $30 \cdot 1,5\% \cdot 11\,496 = 5\,174$ Kč.
- **Výše starobního důchodu** je základní výměra a procentní výměra $1\,400 + 5\,174 = 6\,574$ Kč.

- **Podíl příjmu po pojistné události (starobní důchod) a příjmů po pojistné události (čistá mzda) $6\,574 / 14\,551 = 45,2\%$.**

Mzda v Kč měs.		Výše starobního důchodu v Kč měs.	Podíl důchod / mzda v %	
hrubá	čistá		hrubá	čistá
18 717	14 551	6 574	35,1	45,2

Evropský zákoník sociálního zabezpečení požaduje podíl starobního důchodu k předchozí mzdě pojištěnce 40%. Požadovanou úroveň ČR plní v případě podílu důchodu k čisté mzdě.

Článek 29

Beze změny

Článek 30

Beze změny

ČÁST VII – RODINNÉ DÁVKY

Článek 39 a 40

Aktualizace:

Od 1.1.2005 jsou dle nařízení vlády č. 664/2004 Sb., platné nové částky životního minima.

Ke dni 30.6.2005 jsou částky životního minima stanoveny takto:

- Částky potřebné k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb:
  - a) 1 720 Kč, jde-li o dítě do 6 let věku
  - b) 1 920 Kč, jde-li o dítě od 6 do 10 let věku
  - c) 2 270 Kč, jde-li o dítě od 10 do 15 let věku
  - d) 2 490 Kč, jde-li o nezaopatřené dítě ve věku od 15 do 26 let
  - e) 2 360 Kč u ostatních občanů
- Částky potřebné k zajištění nezbytných nákladů na domácnost:
  - f) 1 940 Kč, jde-li o jednotlivce,
  - g) 2 530 Kč, žijí-li v domácnosti dvě osoby
  - h) 3 140 Kč, žijí-li v domácnosti tři nebo čtyři osoby
  - i) 3 520 Kč, žije-li v domácnosti pět a více osob

Článek 41

Beze změny

Článek 42

Částky vyplácené na dítě při příjmu rodiny (za měsíc), k datu 30.6.2005

- a) do 1,1 násobku životního minima rodiny (koeficient 0,32 krát částka potřebná k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb dítěte)

do 6 let	551 Kč
6 – 10 let	615 Kč
10 – 15 let	727 Kč
15 – 26 let	797 Kč
- b) od 1,1 do 1,8 násobku životního minima (koeficient 0,28 krát částka potřebná k zajištění výživy a ostatních základních potřeb dítěte)

do 6 let	482 Kč
6 – 10 let	538 Kč
10 – 15 let	636 Kč
15 – 26 let	698 Kč

c) od 1,8 do 3,0 násobku životního minima (koeficient 0,14 krát částka potřebná k zajištění výživy a ostatních základních potřeb dítěte)

do 6 let	241 Kč
6 – 10 let	269 Kč
10 – 15 let	318 Kč
15 – 26 let	349 Kč

Článek 43

Beze změny

Článek 44

Uvádíme aktualizované údaje

B.

Výdaje na přídavek na dítě v rámci státní sociální podpory (2004).....	11 790 mil. Kč
Počet nezaopatřených dětí (podle Výběrového šetření pracovních sil ČSÚ).....	2 390, 9 tis.
Počet nezaopatřených dětí s nárokem na přídavek na dítě.....	1 893, 8 tis.

C.

ii.

18 717 (hrubá mzda kvalifikovaného dělníka) * 0,015 (1,5% mzdy) * 12 (měsíce) * 2,4 (mil. dětí) = výsledek činí 8,1 mld. Kč

Článek 45

Beze změny

ČÁST VIII – DÁVKY V MATEŘSTVÍ

Článek 46 a 47

Beze změny

Článek 48

- A. Zůstává beze změny - Česká republika se odvolává na písm. a).
- B. Zůstává beze změny - v případě peněžitých dávek jsou chráněny všechny zaměstnané ženy. Osobní rozsah zdravotní péče poskytované v těhotenství a mateřství zahrnuje všechny ženy, které jsou občanky ČR a ženy, které pracují na území ČR pro zaměstnavatele se sídlem na území ČR.
- C. Aktualizovaný údaj - Počet chráněných zaměstnanců:
zaměstnanci důchodově pojištění   4 040 tis.
OSVČ nemocensky pojištěné :   279 tis.

Článek 49

Beze změny

Článek 50

- A. Beze změny - výpočet je prováděn podle ustanovení článku 65 EZSZ

Hlava I

Uvádíme aktualizované údaje

A – pravidla pro výpočet peněžité pomoci v mateřství

1. Rozhodné období: 12 kalendářních měsíců, které předchází vzniku pracovní neschopnosti.
2. Denní vyměřovací základ (DVZ): započitatelný příjem dělený počtem kalendářních dnů rozhodného období (některé dny se nezahrnují, aby nedocházelo k neodůvodněnému rozmělnění vyměřovacího základu např. dny poskytování nemocenského).
3. Započitatelný příjem: veškerý příjem podléhající odvodu z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti zúčtovaný zaměstnankyni (zaměstnanci) v rozhodném období.
4. Redukce denního vyměřovacího základu: částka do první redukční hranice se počítá celá, z částky mezi první a druhou redukční hranicí se počítá 60% a k částce nad druhou redukční hranicí se nepřihlíží.
5. V roce 2004 a 2005 je první redukční hranice 480 Kč a druhá redukční hranice 690 Kč.

6. Denní dávka se stanoví sazbou 69% z denního vyměřovacího základu.
7. Dávka peněžité pomoci v mateřství je násobkem denní dávky a počtu kalendářních dnů trvání pracovní neschopnosti (196 kalendářních dnů).

B. Pro hodnocení požadované úrovně peněžité pomoci se postupuje podle článku 65, odstavec 6 bod b). V České republice je nemocensky zabezpečeno ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Pojištění osob samostatně výdělečně činných je dobrovolné.

Hlava V.

Uvádíme aktualizované údaje

C: V roce 2004 byla průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka 18 717 Kč (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha). Vzhledem k tomu, že se v ČR sociální dávky v převážné většině nedaní a neodvádí se z nich pojistné na zdravotní ani sociální pojištění, je možné počítat podíly dávek k čisté mzdě.

D. - G

Výpočet podílu pro hodnocení úrovně peněžité pomoci v mateřství:

- Používá se hrubá mzda kvalifikovaného dělníka v roce 2004, tj. 18 717 Kč.
- Hrubá mzda ze zaměstnání: 18 717 Kč, z toho **čistá mzda** (poplatníka) je **14 171 Kč**.
- Denní vyměřovací základ pro výpočet peněžité pomoci v mateřství (DVZ) je podíl roční mzdy a počtu dnů v roce: $18\,717\text{ Kč} \cdot 12 / 366 = 614\text{ Kč}$.
- Denní vyměřovací základ se redukuje (první redukční hranice je 480 Kč a druhá 690 Kč). DVZ od 1. dne: $480 + (614 - 480) \cdot 60\% = 561\text{ Kč}$.
- Denní dávka peněžité pomoci v mateřství od 1. dne: $69\% \cdot 561 = 388\text{ Kč}$.
- **Měsíční výše peněžité pomoci v mateřství: $30 \cdot 388 = 11\,640\text{ Kč}$.**
- **Podíl příjmu po pojistné události (peněžitá pomoc v mateřství) k příjmům před pojistnou událostí (čistá mzda): $11\,640 / 14\,171 = 82,1\%$.**

Mzda v Kč měs.		Výše peněžité pomoci v mateřství v Kč měs.	Podíl PPM / mzda v %	
hrubá	čistá		hrubá	čistá
18 717	14 171	11 640	62,2	82,1

Evropský zákoník sociálního zabezpečení požaduje podíl peněžité pomoci v mateřství k předchozí mzdě pojištěnce 40%. Požadovanou úroveň ČR plní v případě podílu k hrubé i čisté mzdě.

Článek 51
Beze změn

Článek 52
Beze změn

ČÁST IX – INVALIDNÍ DŮCHOD

Článek 53 a 54

Beze změny

Článek 55

- A. Zůstává beze změny - Česká republika se odvolává na písm. a).
- B. Zůstává beze změny - odkazujeme na výklad čl. 27, okruh chráněných osob je shodný.
- C. Aktualizujeme - Počet chráněných zaměstnanců:
zaměstnanci důchodově pojištění: 4 040 tis.
OSVČ důchodově pojištěné: 727 tis.

Článek 56

Beze změny - Česká republika odkazuje na článek 65 EZSZ.

Hlava I

Uvádíme aktualizované údaje

Dávkou je opakující se platba vypočtená podle stejných pravidel jako starobní důchod (viz výklad k čl. 26).

A – pravidla pro výpočet invalidního důchodu

Důchod se skládá ze dvou složek:

Základní výměra: činí 1 400 Kč měsíčně.

Procentní výměra: závisí na výši výdělku (vypočítává se z výpočtového základu) a počtu let pojištění. Pro invalidní důchod činí 1,5% z výpočtového základu za každý rok pojištění. Výpočtový základ se stanoví podle průměru z indexovaných hrubých výdělků (výdělky se indexují v relaci k růstu průměrných mezd v národním hospodářství) za období od roku 1986 do roku předcházejícího vzniku nároku na důchod. Pro stanovení výpočtového základu se tento průměr („osobní vyměřovací základ“) redukuje tak, že z částky mezi první a druhou redukční hranicí se započte jen 30% a z částky nad druhou redukční hranicí se započte jen 10%.

V roce 2005 jsou redukční hranice 8 400 Kč a 20 500 Kč (každoročně jsou zvyšovány v závislosti na růstu mezd).

B. Zůstává beze změn - pro hodnocení požadované úrovně invalidního důchodu se postupuje podle článku 65 odstavec 6 bod b). V ČR je důchodově zabezpečeno ekonomicky aktivní obyvatelstvo.

C. V roce 2004 byla průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka 18 717 Kč (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha).

Vzhledem k tomu, že se v ČR sociální dávky v převážné většině nedaní (u důchodů pouze částka přesahující 162 tis. Kč ročně – tj. cca 0,2% případů) a neodvádí se z nich pojistné na zdravotní ani sociální pojištění, je možné počítat podíly dávek k čisté mzdě. V ČR se pro výši invalidních důchodů do doby pojištění započítává i dopočtená doba ode dne vzniku nároku na plný invalidní důchod do důchodového věku, proto je možné pro výši důchodu počítat s 30ti lety pojištění.

Hlava II

Uvádíme aktualizované údaje

D – G

Výpočet podílu pro hodnocení výše invalidního důchodu

- Používá se hrubá mzda kvalifikovaného dělníka (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha) v roce 2004, tj. 18 717 Kč.
- Z hrubé mzdy 18 717 Kč je **čistá mzda** pro poplatníka se závislou manželkou a dvěma dětmi **15 551 Kč**.
- Osobní vyměřovací základ (18 717Kč) se redukuje: $8\,400 + (18\,717 - 8\,400) \cdot 30\% = 11\,496$ Kč.
- Procentní výměra za třicet let pojištění: $30 \cdot 1,5\% \cdot 11\,496 = 5\,174$ Kč
- **Výše invalidního důchodu:** základní výměra a procentní výměra $1\,400 + 5\,174 = 6\,574$ Kč.
- Výše **přídavků** na 2 děti ve věku 9 let a 14 let: 615 Kč a 727 Kč = 1 342 Kč.
- Invalidní důchod a přídavky na dvě děti: $6\,574 + 1\,342 = 7\,916$ Kč.
- Příjem před pojistnou událostí: $15\,551 + 1\,342 = 16\,893$ Kč.

Podíl příjmů po pojistné události (invalidní důchod a přídavky na dvě děti) k příjmům před pojistnou událostí (čistá mzda a přídavky na dvě děti): $7\,916 / 16\,893 = 46,9\%$.

Mzda v Kč měs.		Přídavky na 2 děti v Kč	Invalidní důchod v Kč	Podíl důchod / mzda *)	
Hrubá	čistá			hrubá	čistá
18 717	15 551	1 342	6 574	39,5	46,9

*) včetně přídavků na 2 děti

Evropský zákoník sociálního zabezpečení požaduje podíl invalidního důchodu a přídavků na 2 děti k předchozí mzdě s přídavky na dvě děti ve výši 40%. Požadovanou úroveň ČR plní v případě podílu invalidního důchodu k čisté mzdě.

Článek 57

Beze změny

Článek 58

Beze změny

ČÁST X – DÁVKY POZŮSTALÝCH

Článek 59 a 60

Beze změny

Článek 61

- A. Zůstává beze změny - okruh chráněných osob odpovídá skupině uvedené pod písm. a). (viz. též výklad k čl. 27).
- B. Zůstává beze změny - chráněnými osobami jsou pozůstalí (vdova/vdovec, nezaopatřené dítě) po osobách, které byly poživateli starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu nebo ke dni smrti splnili podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na plný invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod anebo zemřeli následkem pracovního úrazu.
- C. Aktualizujeme - počet chráněných zaměstnanců:
zaměstnanci důchodově pojištění	4 040 tis
OSVČ důchodově pojištěné	727 tis.

Článek 62

- A. Beze změny - dávkou je pravidelná platba vypočtená v souladu s článkem 61 písm. a) podle článku 65.

Hlava I

Uvádíme aktualizované údaje

A – pravidla pro výpočet vdovského (vdoveckého) důchodu

- Důchod se skládá ze dvou složek:
  - **Základní výměra:** činí 1 400 Kč měsíčně.
  - **Procentní výměra:** závisí na výši výdělku a počtu let pojištění zemřelého.

Procentní výměra :

- pro **vdovský (vdovecký)** důchod činí 50% procentní výměry invalidního (starobního) důchodu, na který měl nebo by měl zemřelý nárok (viz. starobní nebo invalidní důchod).
- pro **sirotčí** důchod činí po každém rodiči 40% procentní výměry invalidního (starobního) důchodu, na který měl nebo by měl zemřelý nárok (viz. starobní nebo invalidní důchod).

B

Zůstává beze změny - pro hodnocení požadované úrovně pozůstalostních důchodů se postupuje podle článku 65 odstavec 6 bod b).

C

Aktualizováno - v roce 2004 byla průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka 18 717 Kč (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha).

Vzhledem k tomu, že se v ČR sociální dávky v převážné většině nedaní (u důchodů pouze částka přesahující 162 tis. Kč ročně, tj. cca 0,2% případů) a neodvádí se z nich pojistné na zdravotní ani sociální pojištění, je možné počítat podíly dávek k čisté mzdě.

Hlava IV

Uvádíme aktualizované údaje

Výpočet podílu pro hodnocení výše pozůstalostních důchodů:

- Používá se hrubá mzda kvalifikovaného dělníka (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha) v roce 2004, tj. 18 717 Kč.
- Z hrubé mzdy 18 717 Kč je **čistá mzda** pro rodinu s dvěma dětmi **15 551 Kč**.
- Osobní vyměřovací základ: (18 717 Kč) se redukuje $8\,400 + (18\,717 - 8\,400) \cdot 30\% = 11\,496$ Kč
- Procentní výměra starobního (invalidního) důchodu zemřelého za třicet let pojištění činí: $30 \cdot 1,5\% \cdot 11\,496 = 5\,174$ Kč.
- Procentní výměra vdovského důchodu: $50\% \cdot 5\,174$ Kč = 2 587.
- **Výše vdovského (vdoveckého) důchodu** základní výměra a procentní výměra $1\,400 + 2\,587 = 3\,987$ Kč.
- Procentní výměra sirotčího důchodu: $40\% \cdot 5\,174$ Kč = 2 070 Kč.
- **Výše sirotčího důchodu:** základní výměra a procentní výměra $1\,400 + 2\,070 = 3\,470$ Kč.
- Výše **přídavků** na 2 děti ve věku 9 let a 14 let: 615 Kč a 727 Kč = 1 342 Kč.
- Vdovský důchod, dva sirotčí důchody a přídavky na dvě děti: $3\,987$ Kč + $2 \cdot 3\,470$ Kč + 1 342 = 12 269 Kč.
- Příjem před pojistnou událostí: $15\,551 + 1\,342 = 16\,893$ Kč.

Podíl příjmu po pojistné události (pozůstalostní důchody a přídavky na dvě děti) k příjmům před pojistnou událostí (čistá mzda a přídavky na dvě děti): $12\,269 / 16\,893 = 72,6\%$.

Mzda v Kč měs.		Přídavky na 2 děti v Kč	Pozůstalostní důchody v Kč	Podíl důchod / mzda *)	
Hrubá	čistá			hrubá	čistá
18 717	15 551	1 342	10 927	61,2	72,6

*) včetně přídavků na 2 děti

Evropský zákoník sociálního zabezpečení požaduje podíl pozůstalostních důchodu a přídavků na 2 děti k předchozí mzdě a přídavkům na dvě děti ve výši 40%. Požadovanou úroveň ČR plní.

Článek 63

Beze změny

Článek 64

Beze změny

Dotazy Výboru expertů k první a druhé zprávě České republiky o plnění Evropského zákoníku sociálního zabezpečení

Výbor expertů žádal Českou republiku o doplnění následujících informací

K části II (zdravotní péče) Článek 10, odstavec 2 Zákoníku – nutno poskytnout další informace k rozsahu hrazené zdravotní péče (§15 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění) ve vztahu ke třem kategoriím léčivých přípravků (hrazeným plně, či částečně ze zdravotního pojištění, či zcela pojištěncem)

Odpověď:

Rozsah hrazené zdravotní péče je vymezen zákonem č.48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění v platném znění. (Nárok občanů - pojištěnců na hrazení poskytnuté zdravotní péče v rozsahu vymezeném zákonem garantuje Ústava ČR.)

Součástí vymezení rozsahu péče hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění zákonem č.48/1997Sb., (dále jen „zákon“) je také vymezení rozsahu hrazení léčivých látek obsažených v léčivých přípravcích následujícím způsobem:

- odst. 4 §15 zákona stanoví léčivé látky, které, pokud jsou obsaženy v léčivém přípravku, je tento léčivý přípravek vždy plně hrazen z prostředků veřejného zdravotního pojištění,

- odst. 5 §15 zákona stanoví, že všechny léčivé přípravky, které obsahují léčivou látku náležící do některé ze skupin léčivých látek uvedených v příloze č.2 zákona, jsou ze zdravotního pojištění hrazeny a to s podmínkou, aby hrazení léčivých látek bylo stanoveno tak, aby v každé ze skupin léčivých látek uvedených v příloze č.2 zákona byl nejméně jeden léčivý přípravek obsahující, do takovéto skupiny náležící léčivou látku, plně hrazen.

Vzhledem k tomu, že ceny hrazených léčiv jsou regulovány formou maximálních cen, je na rozhodnutí výrobce, za jakou skutečnou cenu, která ale musí být nižší, nejvýše rovna, maximální ceně stanovené Ministerstvem financí, bude svůj výrobek prodávat.

Z prostředků veřejného zdravotního pojištění v ČR hrazená veškerá péče poskytnutá v rámci ústavní péče (lůžková zařízení, včetně léčeben dlouhodobě nemocných) smluvních zařízení zdravotních pojišťoven. To znamená, že jakýkoliv léčivý přípravek, bez ohledu na výši úhrady stanovené, je plně hrazen pokud je podán při poskytování péče o pacienta při hospitalizaci (in-door patient care is completely covered by general reimbursement fund).

Kromě shora uvedeného je zákonem delegována možnost schválit hrazení péče individuální, pokud jde o péči jedinou, jinak ze zdravotního pojištěním nehrazenou, a to pro konkrétního pacienta, po schválení revizním lékařem zdravotní pojišťovny – dle §16 zákona, kterým je tato pravomoc na posouzení individuálních případů potřebnosti poskytnutí zdravotní péče zákonem delegována.

K části IV (dávky v nezaměstnanosti) Článek 20 Zákoníku – *nutno poskytnout informace o tom, co je rozhodující ve smyslu § 12(1) zákona č. 1/1991, o zaměstnanosti, pro určení „vhodné práce“ a zaslání odpovídajících ustanovení zákona či vnitřních aktů definujících tento pojem.*

Odpověď:

Nárok na dávky v nezaměstnanosti podle zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (právní úprava platná do 30. 9. 2004) měly osoby, které požádaly o zprostředkování vhodného zaměstnání a byly zařazeny do evidence uchazečů o zaměstnání. Vhodné zaměstnání bylo definováno v § 1 odst. 4 uvedeného zákona jako zaměstnání, které odpovídá zdravotnímu stavu uchazeče o zaměstnání, a to s přihlédnutím k jeho věku, kvalifikaci a schopnostem, dříve předchozí doby zaměstnání a možnosti ubytování.

Podle § 12 odst. cit. zákona hmotné zabezpečení náleželo uchazeči o zaměstnání v případě, že mu nebylo vhodné zaměstnání zprostředkováno do 7 dnů ode dne podání žádosti o zprostředkování vhodného zaměstnání nebo nebyla zabezpečena možnost rekvalifikace na nové pro něj vhodné zaměstnání.

Praktický dopad tohoto ustanovení nastával v situaci, kdy uchazeč o zaměstnání odmítl vhodné zaměstnání, tj. zaměstnání, které splňovalo výše uvedené podmínky proto, že měl požadavky na zprostředkování zaměstnání, které odpovídalo nejen jeho zdravotnímu stavu, ale i dalším požadavkům, které zákonná definice vhodného zaměstnání nezaručuje. V případě odmítnutí vhodného zaměstnání bývá uchazeč o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání vyřazen, čímž ztrácí nárok na dávky, nebo mu nárok na dávky v nezaměstnanosti vůbec nevzniknul tehdy, jestliže zaměstnání odmítl v době do 7 kalendářních dnů ode dne do zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání.

Od 1.10. 2004 nabyl účinnost nový zákon o zaměstnanosti (zákon č. 435/2004 Sb.), který definici vhodného zaměstnání rozšířil, resp. nově upravil. Podmínky nároku na dávky v nezaměstnanosti již nejsou vázány na dobu 7 dnů pro zprostředkování vhodného zaměstnání.

Podrobně k nové právní úpravě část IV třetí zprávy o plnění.

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, je obsažen v příloze třetí zprávy o plnění.

K článku 24 Zákoníku – *nutno poskytnout detailní informace k aplikaci § 14 (1) (f) zákona o zaměstnanosti (myšleno z. č. 1/1991 Sb.) podle kterého nemá žadatel o zaměstnání nárok na dávky v nezaměstnanosti pokud v posledních šesti měsících opětovně ukončil zaměstnání sám bez vážných důvodů, nebo s ním v této době bylo zaměstnání ukončeno pro neuspokojivé pracovní výsledky nebo pro porušování povinností vyplývajících ze zaměstnání. (Podle čl. 68 (f) Zákoníku mohou být však dávky odejmuty pouze, byla-li sociální událost vyvolána úmyslným zaviněním zúčastněné osoby).*

Odpověď:

Podle § 14 odst.1 písm f) **zákona č.1/1991 Sb.**, se neposkytovaly dávky v nezaměstnanosti uchazeči o zaměstnání, který v posledních šesti měsících opětovně ukončil

zaměstnání sám bez vážného důvodu, nebo s ním bylo v této době zaměstnání ukončeno pro neuspokojivé pracovní výsledky nebo pro porušování povinností vyplývajících ze zaměstnání. Zákon tímto ustanovením vymezil dvě skupiny případů, kdy dávky v nezaměstnanosti nenáležely:

1. osoby, které opakovaně bezdůvodně samy ukončily zaměstnání v období posledních šesti měsíců. V těchto případech jim nový nárok na dávky v nezaměstnanosti vznikl až poté, co nastoupily do nového zaměstnání, které trvalo 12 měsíců nebo alespoň 6 měsíců, jestliže celková doba zaměstnání v rozhodném období (3 roky před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání) činila 12 měsíců.
2. osoby, se kterými byl rozvázán pracovní poměr výpovědí (příp. okamžitým zrušením pracovního poměru) pro neuspokojivé pracovní výsledky nebo porušení povinností ze zaměstnání. (U osob, které uspěly ve sporu o neplatnost rozvázání pracovního poměru bývá často soudním rozhodnutím určeno, že výpověď je neplatná, zaměstnání tedy trvá a zaměstnavatel je povinen vyplatit náhradu mzdy za určenou dobu.)

Od 1. 10. 2004 nabyl účinnosti zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Nový zákon úpravu podle § 14 odst. 1 písm. f) předchozího zákona o zaměstnanosti nepřevzal, podmínky stanovené v tomto ustanovení již nejsou rozhodné pro přiznání dávek v nezaměstnanosti. Dále viz. také část IV. – Dávky v nezaměstnanosti třetí zprávy o plnění.

K části V-IX- X- ve spojení s částí XI, článek 65 (10) Zákoníku – dlouhodobě a pravidelně vyplácené dávky – k lepšímu posouzení situace a pochopení praxe při aplikaci čl. 65 (10) Zákoníku, je nutné, aby příští zpráva obsahovala výpočty vyžadované ve formuláři pro vypracování zpráv o plnění u článku 65 (hlava VI), týkající se změn v indexech životních nákladů a je-li to vhodné indexu výdělků (viz. otázka č. 2. hlavy VI) stejně jako úrovně starobních důchodů (viz. otázka 3. hlavy VI) . Výpočty, které se týkají indexu životních nákladů, indexu výdělků a změnám starobních důchodů, se mají vztahovat ke stejnému období, nejlépe k období roku 2002- 2004.

Tabulka s výpočty:

		Starobní důchod		Průměrná mzda		Index spotřebitelských cen (Index životních nákladů)
		abs.v Kč	index	abs.v Kč	index	
A začátek období	2001	6 352		14 640		104,7
	2002	6 830	1,075	15 711	1,073	101,8
	2003	7 071	1,035	16 769	1,067	100, 1
	2004	7 256	1,026	17 881	1,066	102,8
B konec období	2005 ³	7 717	1,064	18 990	1,062	101,7

³ Odhad MPSV